

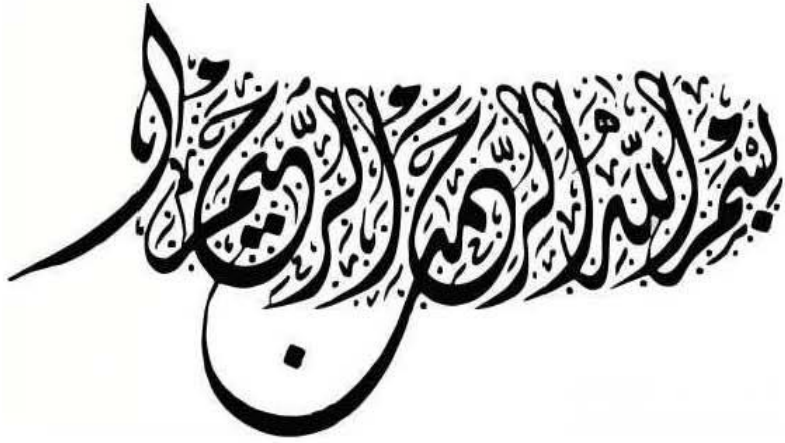
کوشنی سوداگره

لیکوال: داکتر معمار حشمت الله اتمر

پیڅلیک: وړی ۱۴۰۴ لېږدی

Ketabton.com

کوشنی سوداگره

.....

لیکي پوهه:

سرلیک: کوشنی سوداگره

لیکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

ابدیتور:

د پڅښتنی ډیزان: ډاکټر مهندس حشمت الله و، اتمر ،،

خپرنډوی:

چاپشمپر: ۱۰۰

چاپ نېټه: میاشت - وری / کال ۱۴۰۴

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، بي اخځ
بنووني تری د گټي اخیستنې اجازه نه شته.

کوشنی سوداگره

.....

لرلیک

سرلیک

چوپیری

- ۱.....پخبنتی.
- ۲.....بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳.....لیکي پوهه:
- ۴.....لرلیک
- ۵.....تران (پیل، شروع، برید)
- ۷.....د یادبنتونو له پاره:
- ۸.....نانډوله (ناول، کپسه یا داستان)
- ۶۸.....د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۷۲.....د کار لاندې کتابونو لېست
- ۷۳.....د امکان او وخت په صورت کې
- ۷۴.....د پخبنتی څټ

کوشنی سوداگره

.....

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاینه او بی حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود مانی او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پیژندلو پرته جور کرل. هغه د ذات پوهه، عالی، لور او بنکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي لامل دی. عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بی وسی یوه له لورو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل می و غوښتل یو بل حقیقي داستان یا ناول چي کیسه یې په هېواد کې د ننه تېره شوی ده، د خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره شریکه کړم. زما د کتابونو مېنه وال یوازي معماران او انجینران نه دي، نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکونو کې توپیر راوړم چي د هرې ځانگي مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چي لیکني می توپیر و لري او هم به می مینه وال ډېر شي.

کوشنی سوداگره

.....

پاکه ربه!

زمور له پاره خپله لاره بي ستونزې كړه، تر څو مور له تا پرته بل څوك و نه وینو او نه يې پېژنو. زمور سره مرسته و كړه تر څو مو په وجود كې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوك چې دا كتاب لولي په ډېر درنښت هېله كېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې كتاب د بيا كتنې له پاره، زما سره شريكه كړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت

ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

کوشنی سوداگره

.....

د یادبنتونو له پاره:

..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

..... -۵

..... -۶

..... -۷

..... -۸

..... -۹

..... -۱۰

کوشنی سوداگره

.....

نانډوله (ناول، کپسه یا داستان)

په پخوا پیر (وختونو) کې یوه سړی چې نوم یې شریف و، ژوند کوه. هغه د خپل نوم په شان هم شریف (بڼه) سړی و، د هر چاه سره به یې بڼه سلوک درلود او د خپلې کورنۍ او نورو کسانو باندې ډېر گران و.

هغه لږ لوی او د بڼوونځي شو، پلار یې هغه په بڼوونځي کې گډ (شامل) کړ.

په بڼوونځي کې یې بڼه استعداد نه درلود او د ټولگي پای نمبر به و. هغه بڼوونځی په ډیرو ستونځو سره پای ته ورساوه او د دولسم ټولگي نه و وت (فارغ شو).

کورنۍ یې ډېر کوښښ وکړ تر څو په هغه پوهنتون و وایي مگر هغه بڼوونځی په ډېر ستونځو سره، سر ته رسولی و، نو ځکه یې د پوهنتون لوستلو توان نه درلود.

څه موده تېره شوه، هغه به اخوا او دېخوا گرځېده او څه کاروبار یې نه درلود.

یوه ورځ د کور نه وختي د باندې شو او غوښتل یې چې د خپل ملگرو سره ښار ته لاړ شي، په لاره کې هغوی، د هغه وخت دولتي عسکرو ودرول او د هغوی نه یې د تعجیل کارتونو پوښتنه وکړه.

هغوی په وار سره خپل کارتونه وښودل.

کوشنی سوداگره

.....

عسکرو به لمړی د هغوی څېرو ته کتل بیا به یې د کارتونو پېخلیک
په څیر سره کاته او څه پوښتنې به یې هم د هغوی نه کوي.

د شریف وار ورسېد.

یوه عسکر په څیر سره د هغه کارت ولید.

بیا یې شریف ته وکتل او ویې ویل:

ستا د کارت پېخلیک لږې ورځې پاتې دي.

بڼه به وي چې د عسکری د تېرولو د پاره ځان څېره کړي.

شریف و ویل:

زه پلان لرم چې پوهنتون و وایم.

عسکر ترې پوښتنه وکړه:

تا د پوهنتون آزموینه ورکړی ده؟

هغه و ویل:

هو!

بیا عسکر ورنه پوښتنه وکړه:

کوم پوهنځی دې ټاکلی دی؟

هغه و ویل:

ما انجینري پوهنځی ټاکلی دی.

بیا عسکر و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

ستا د کارت دوي میاشتی پاتي دي، که چپرې په آزموینه کې بریالی نه شوي، کولای شي زمونږ قطعي ته راشي، البته خان خېره او عسکري خدمت دي پای ته ورسوي.

شريف و ويل:

ستاسو قطعه چپرته ده؟

عسکر و ويل:

زمونږ قطعه په کابل بنار کې د ننه ده.

شريف وپوښتل:

دنده يې څه او چپرته ده؟

عسکر و ويل:

دنده يې امنيت او کابل بنار اړوندو سيمو کې ده.

شريف بيا وپوښتل:

نفر کشي خو به نه لري؟

هغه و ويل:

اوس خو يې نه لري.

شريف د جبه کلم (قلم) و ويست او د عسکر نه يې د کاغذ غوښتنه وکړه تر څو د عسکر نوم او پته (آدرس) وليکي.

عسکر هم ورته د کاغذ کوچني برخه ورکړه، شريف د هغه د نوم، قطعي نوم، کومندان (کومندان) نوم او پته وليکه.

کوشنی سوداگره

.....

بیا یی هغه ته و ویل:

که چیرې په پوهنتون کې بریالی نه شوم، حتما تاسو قطعي ته راځم
او عسکري خدمت تر سره کوم.

عسکر هم خوشحاله شو او شریف ته یې و ویل:

په خیر راشې!

زه د ستا په تمه (انتظار) یم.

بیا شریف د هغه نه خدای پاماني واخیسته او د خپل نورو ملگرو
سره ښار ته روان شو.

ورځ یې په ښار کې تېره کړه، پارکونو او سینما ته لاړل او ماښام
بېرته خپلو کورونو ته ستانه شول.

ورځې تېرېدې او د هغه امید او خوشحالی لږېده (کمېده).

د بلې خوا د هغه د کارت وخت هم په لږېدو و.

څه موده تېره شوه او د کانکور د آزمويڼي پایلې هم اعلان شوې.

په هغه وخت کې د نن په شان ټېلفونونه او امکانات نه و.

تلوېزون هم ډېری خلکو نه درلود او که چا هم درلود، هغوی هم د
برېښنا ستونزه درلوده.

ټولو به راډیو اورېده او له هغې لارې خبرېده.

شریف هم د آزمويڼي د پایلې د اعلان نه د خپل ملگري په مرسته
خبر شو، کوم چې راډیو یې اورېدلې وه.

کوشنی سوداگره

.....

دا وخت د شپې اته نیمې بجې وې.

هغه د شپې خوب و نه کړ.

کله به د پوهنتون په سوچ کې ډوبېده او کله هم د عسکری.

شپه سبا شوه.

هغه د سهار لمونځ له پاره اودس وکړ او بیا د لمانځه د ادا کولو د پاره ماجت خوا ته روان شو.

لمونځ یې په جمع ادا بیا بېرته خپه کورته ستون شو.

په دې وخت کې مور یې ورته چای دم کړی و.

هغه د سبا چای و څښل، بیا هغه حمام ته لاړ مخ اولاس یې تازه او زړه یې وخرېله (تراش کړه).

خپل کالي یې بدل او دریشي یې تن ته واچوه.

وېښتان یې رېمونځ او څو ځل، ځان یې په هنداره کې ولید.

بیا یې روسي کلونیا پر مخ و پاشه، بوټان یې په پینو او له کوره و وت.

لمړی خپل ملگري کورته لاړ کوم چې د هغه کور ته نږدې شتون درلود.

د هغه کور ته ورسېد او دروازه یې و ټکوه.

د هغه ملگري دروازي ته راغی او دروازه یې خلاصه کړه.

کوشنی سوداگره

.....

لمری یې شریف ته سلام ورکړ او بیا یې هغه ته د کور د ننوتو بلنه ورکړه.

شریف د هغه سلام ته وعلیکم و ویل او د هغه نه یې مننه وکړه.
بیا یې هغه ته و ویل:

راځه!

کابل پوهنتون ته د کانکور د پیلې په خاطر لار شو او لیستونه وگورو
چې بریالی شوي یو او که نه؟

ملگري یې و ویل:

سمه ده!

زه کور ته ننوځم، کالی مې بدلوم او ژر بېرته راوځم.

شریف و ویل:

سمه ده!

زه دروازي نه لږ لري ودرېرم.

ته کوبنس وکړه لږ ژر راو وځه چې لار شو.

بیا الله گڼه گڼه پیلېږي او د لیست کتنه کې ستونزي منځ ته راځي.

ملگري یې و ویل:

سمه ده!

زه ژر راځم.

کوشنی سوداگره

.....

بیا هغه کور ته د ننه شو.

شریف هم دروازي خوا ته لږ لري ودرېد او په سوچ کي پوب شو.
لږ ځنډ وروسته د هغه ملگري د کوره و وت او دواړه د ملي بس تم
ځای ته لاړل.

الته د بس انتظار يې وکړ.

څو دځيکي وروسته بس ورسېد، هغوی په بس کي و ختل او بنار ته
لاړل.

بیا د پوهنتون د موټرو تم ځای ته لاړل او د پوهنتون مزی (لین)
موټر کي کېناستل.

موټر پک او حرکت يې وکړ.

دواړه، سوچي وو.

هغوی په موټر کي له يوه کس نه د پوهنتون د ننوتو دروازي پوښتنه
وکره.

کس و ويل:

تاسو نوي زده کړيالان ياست؟

هغوی ځواب ورکړ:

نه!

مونږ د کانکور آزموينه ورکړي ده، پایله يې زړول شوي ده، مگر
مونږ نه پوهېږو چې پوهنتون ته بريالي شوي يو او که نه.

کوشنی سوداگره

.....

اوس راون یو، چې لیستونه وگورو.

هغه و ویل:

تاسو ته د بریالیتوب هیله کوم.

زه په پوهنتون کې د دریم سمستر زده کړیال یم.

تاسو به تر هغه ځای پورې لارښوونه وکړم.

هغوی مننه وکړه.

تم ځای ورسېد.

کس و ویل:

راځی!

تول له بس نه راکوز شول.

بیا کس و ویل:

راځی!

زما پسي راشی!

هغوی د پوهنتون لوی دروازي نه د ننه شوو او ټاکلي ځای ته لاړل.

بیا یې هغوی ته د لیستونو ځای وښود، د شریف او د هغه ملگری نه یې خدای پامانی واخیسته او هغه خپل پوهنځي خوا ته لاړ.

شریف او د هغه ملگری دواړه د ځړول شویو لیستونو خوا ته لاړل او په نوم لوستلو باندې یې پیل کړل.

کوشنی سوداگره

.....

خپل نومونه یې د بریالیو په لیستونو لریک کې و نه موندل.

بیا د بې پایلو لیستونو خوا ته لاړل.

د هغوی نومونه د نا بریالیو (ناکامو) په لیستونو کې ول.

هغوی د لیستونو په لیدو سره خورا خپه او د هغه ځای نه د بېرته وتو هوډ وکړ او دواړه بېرته خپلو کورونو خوا ته روان شوو.

یوه گړۍ وروسته هغوی خپلو کورونو ته ورسېدل.

شریف کور ته د ننه شو.

پلار یې پر کتې، لمر ته ناست و.

شریف پلار ته نږدې او هغه ته یې سلام واچوه.

پلار یې د هغه سلام ته ځواب ورکړ.

بیا یې هغه ته و ویل:

د کانکور د آزمویني پایله څنگه وه؟

هغه و ویل:

مونږ لیستونه په ځیر سره وکتل، خو د نابریالیو په لیستونو کې زمونږ نومونه وو.

یانې په آزمویني کې بریالی نه شو.

پلار یې هم ډیر خواشینی شو.

خپل زوی ته یې و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

اوس به څه چل کپړي؟

هغه و ویل:

د کارېت موده هم مخ په خلاصېدو ده، زه اړین یم چې د عسکری خدمت وکړم.

پلار یې و ویل:

الله دې رحم وکړي!

مونږ خو واسطه او پېژنده، د عسکری په نظام کې نه لرو.

چا ته به ورشو؟

په دې وخت کې شریف ته ور په یاد شو چې یوه ورځ یې د یوه عسکر نه د عسکری په هکله پته اخیستې وه.

هغه خپل پلار ته د هغه عسکر په هکله لنډه کیسه وکړه.

پلار یې و ویل:

توکل په خدای!

لاړ شه او د هغه سره خبره وکړه، بیا له ما سره، پایله یې شریکه کړه.

هغه و منه.

بیا د خبرو په ترڅ کې، مور یې هم راغله او د هغه د ناکامی نه خبره شوه.

هغه هم ډېره خپه شوه او ویې ژړل.

کوشنی سوداگره

.....

بیا د شریف پلار هغی ته و ویل:

مه ژاره!

اوس کار شوی دی.

هغه به عسکري وکړي، بیا به د کانکور آزموینه ورکړي.

هغی و ویل:

په هېواد کې عسکري کول آسانه کار نه دی.

جگړه ده.

لږ کسان ترې ژوندي پاتې کېږي.

بیا د شریف پلار و ویل:

مه خپه کېږه!

هغه ته یوه کس وعده ورکړې چې د کابل ښار کې به یې عسکر

کړي او تر پایه به د کابل په ښار کې اوسي.

د شریف مور پوښتنه وکړه:

هغه کس خپلوان دی؟

د شریف پلار و ویل:

نه!

کوم عسکر دی چې د شریف سره دوی میاشتي مخکې، په ښار کې

مخ شوی و.

کوشنی سوداگره

.....

بیا یی و ویل:

مونږ خو نه زور لرو، نه زر او نه هم کومه واسطه.

بښه به دا وي چي لمړی شریف د هماغه عسکر سره و ویني او پایله یی زمونږ سره گډه (شریکه) کړي.

په خبرو، خبرو کې ماښام شو.

ټول د لمانځه ادا کولو په خاطر سره بېل (جلا) شوو.

لمانځه نه وروسته، مور یی د شپې ډوډۍ تیاره او ټول خپه، خپه د دسترخوان څنډو ته راټول شوو.

د ډوډۍ په خوړو یی پیل کړل او هیچا د شریف په گډون ډوډۍ د پخوا په شان و نه خوړه.

دستر خوان ټول شو.

مور یی چای راوړ.

شریف یوه پیاله چای وڅښه بیا وروسته بلی کوټي ته لاړ او د ماسخوتن د لمانځه نه وروسته بیده شو.

سهار وختي لمانځه ادا کولو د پاره له خوبه پاڅېد.

لمړی اودس بیا لمونځ یی په کور کې ادا کړ.

وروسته انگر ته لاړ او د گلانو او ونو په ننداره شو.

مرغۍ به ونو ته راتلې، څه موده به یی په ونو کې تېروي او بیا به الوتې.

کوشنی سوداگره

.....

هغه هم په دې سوچ شو چې:

انسانان هم دنیا ته راځي، بیا لویږي (غټیږي) وروسته بېرته مري.

هغه په سوچ کې و.

په دې وخت کې مور یې پر هغه غږ کړ او ویې ویل:

شریفه!

چای دم دی، راشه چای و څښه بیا هغه عسکر خوا ته لار شه.

هغه و ویل:

سمه ده موري!

شریف کوټي ته د ننه شو او د دسترخوان خوا ته کېناست.

هغه سمه ډوډۍ هم و نه خوړه.

دوې پیالي چای یې و څښه.

بیا خپل کالي یې بدل او د کوره و وت.

لمړی یې خان د کرپر (قیر) سرک ته ورساوه او د سرک پر غاړې ودرېد.

موټر تېر، بېر کېدل او هغه د ټکسي موټر په انتظار و.

څو ډکيکي وروسته ټکسي موټر راغی او شریف ورته لاس ورکړ.

ټکسي ودرېد او شریف ورته پته ورکړه.

چلونکي هغه ته و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

کېنه!

هغه خای ما لیدلی دی.

شریف موټر ته وخوت او موټر سیمې خوا روان شو.

خنډ وروسته هغوی د عسکري قطعي دروازي ته ورسېدل.

چلونکي موټر ودراره او شریف ته يې و ويل:

دا دي هم، ستا پټه.

شریف د موټر کرایه ورکړه او د ټکسي نه کوز (کېنټه) شو.

بيا د عسکري قطعي دروازي ته ورغی.

الته دوي عسکرو پیره کوه او د ټوپکو سره ولاړ وو.

شریف هغوی ته نږدې شو او سلام يې ورکړ.

هغوی هم د شریف سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا يې د شریف نه پوښتنه وکړه:

خيريت دی؟

هغه و ويل:

هو!

خيريت دی.

بيا يې کاغذ د جبه و ويست او هغه ته يې وړاندې کړ کوم چې د

هغه عسکر نوم په کې ليکل شوی و.

کوشنی سوداگره

.....

عسکر کاغذ واخیست او د هغه جلب او جذب عسکر نوم یې ولوست
او ویې پېژاند.

بیا یې له شریف نه پوښتنه وکړه او ویې ویل:

ته د هغه خپلوان یې؟

شریف و ویل:

نه!

بیا یې په لنډه توګه تېره شوی کیسه هغه ته بیان کړه.

عسکر و پوښتل:

غواړې د هغه سره وګوري؟

شریف و ویل:

هو!

بیا عسکر شریف ته و ویل:

دلته د میز تر څنګ (شا) په څوکی باندې کېنه، زه به هغه ته مخابره
وګرم چې لویې دروازی ته راشي.

شریف و منه، میز شا ته تېر شو او پر څوکی کېناست.

عسکر خپله مخابره د میز سر نه اوچته کړه او پر ټولې یې غږ کړ.

بیا یې و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

خان عسکر دې لویې دروازې ته راشئ چې یوه کس د هغه د لیدو د پاره راغلی دی.

څو دکیکې تېرې شوي.

خان دروازې ته راغی او د شریف نه یې پوښتنه وکړه:

ته څوک او څه غواړي؟

هغه د دوي میاشتي مخکې کیسه ورته بیان کړه.

دهغه په یاد راغی او د لویې دروازې د عسکرو نه وغوښتل تر څو هغه ته اجازه ورکړی چې د هغه کوماندان سره و ویني.

د لویې دروازې عسکر، شریف تلاشي کړ او هغه ته یې د ننوتو اجازه ورکړه.

خان مخکې او شریف ورپسې شو.

دواړه روان او په کیسو یې پیل کړ.

په خبرو، خبرو د خان د کوماندان دفتر ته ورسېدل.

خان د خپل کومندان د دفتر دروازه وټکوه او بیا دروازه یې خلاصه او د ننه شو.

لمړی یې خپل کومندان ته سلامي و واهه، بیا یې شریف ته غبر کړ:

راځه!

ته هم د ننه شه.

شریف دفتر ته د ننه شو او کومندان ته یې سلام واچوه.

کوشنی سوداگره

.....

کومندان هم د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

بیا خان د کومندان مخې ته پر څوکې کېناست او د شریف په هکله یې معلومات ورکړ.

کومندان و ویل:

شریف کولای شي سر له ننه دلته پاتې شي.

بیا یې د خپل دفتر امر ته غږ کړ.

هغه راغی او کومندان ته یې سلامي و واهه.

هغه هم ورته خاص تعظیم وکړ.

بیا یې و ویل:

امر او خدمت؟

کومندان و ویل:

همدا اوس شریف څېره او اعاشه یې حواله کړه.

هغه و ویل:

سمه ده صیب!

بیا یې سلامي و واهه او شریف ته یې و ویل:

زما پسي راشه!

شریف د کومندان نه خدای پاماني واخيسته او د دفتر امر پسي روان شو.

کوشنی سوداگره

.....

خان هم د دوی سره و وت.

په لاره کې یې و ویل:

شریف خورا بڼه خوان دی.

هغه زما دلگي ته راکړه.

د دفتر آمر و ویل:

سمه ده!

بیا یې د دفتر دروازه خلاصه او پر خپلي څوکی کېناست.

شریف او خان ته یې و ویل:

زما مخي ته پر څوکیو، کېنئ.

هغوی پر څوکیو کېناستل.

هغه میز خاني نه فورمي راوویستي او په ډکولو یې پیل کړ.

فورمي یې ډکې کړې او بیا یې د شریف نه د تذکرې پوښتنه وکړه.

هغه خپله تذکره د دفتر آمر ته ورکړه.

بیا یې هغه ته و ویل:

دغه بل دفتر کې نایي (نابین، سلمان یا دلاک) شتون لري، البته لار او

د سر و پښتان دې ماشین یا تراش (کل) کړه.

په دې وخت کې خان و ویل:

سمه آمر صیب!

کوشنی سوداگره

.....

زه به هغه وگرخوم او وروسته به یې بېرته راولم.

آمر و ویل:

سمه ده!

سر د جوړولو نه وروسته ۶ قطعي تور او سپین عکسونه هم له ځانه سره راوړه.

شریف و ویل:

سمه صیب!

شریف او خان د دفتر نه د باندې بیا نايي ته لارل او خپل وپښتان یې تراش (کل) کړل.

بیا د قطعي نه د باندې شوو او د انځور اخیستنې هتې ته لارل.

الته یې ۶ قطعي انځورونه واخیستل.

وروسته بېرته قطعي ته د ننه شوو.

انځورونه یې د دفتر آمر ته ورکړل او آمر د شریف د اسنادو په بشپړولو پیل کړ.

هغه د شریف اسناد په ډېرې چټکۍ سره بشپړ کړل او بیا یې خان ته و ویل:

اوس کولای شئ، خپل دلگي ته لار شئ.

هغوی دواړه د دلگي خوا ته روان شوو.

په لاره کې خان د شریف نه پوښتنه وکړه:

کوشنی سوداگره

.....

تا په کور کې ویلي دي چې نور کور ته نه راځي؟

هغه و ویل:

نه!

ما کور کې څه نه دي ویلي.

بیا خان و ویل:

زه به درته د رخصت تکت جوړل کړم.

ته کولای شئ، کورته لاړ شئ.

سبا به د کورنۍ ټولو غړو سره خدای پاماني وکړي او سم صفا
عسکر به شئ.

شریف و ویل:

سمه ده!

اوس را ته د رخصت تکت واخله تر څو کور ته لاړ شم.

خان چې د دلگي مشر و، د دفتر امر ته لاړ او د شریف له پاره یې
یوه ورځنی رخصت تکت برابر کړ.

د قطعي د کومندان امضای په تکت کې ولگوله او وروسته بېرته د
دفتر امر کوټې ته لاړ.

تکت یې ټاپه او شریف ته یې ورکړ.

هغه ته یې و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

که کوم انضباط عسکرو ستا نه د اسنادو پوښتنه وکړه، ورته و وایه چې زه نن څېره شوم.

اوس کور ته د خدای پامانی په خاطر ځم اوسهار وختي بېرته قطعي ته رآځم.

بیا کولای شی دا تکت ورتنه بنکاره کړي.

شریف خوشحاله شو او د خان نه یې مننه وکړه.

شریف قطعي نه د باندي او خپل کور خوا ته روان شو.

خان ورته بل ډول بنکارېده.

سر یې هم کل او سپک شوی و.

گړي وروسته خپل کور ته ورسېد.

په کوڅه کې ماشومانو پر هغه خندل پیل کړل او ویل یې:

شریف هم عسکر شو.

څومره بد بنکاري.

د هغه څه بڼه، وپښتان ول.

مونږ به ورته کاکلي شریف ویل.

شریف هم خورا خپه و.

بله کومه لاره یې نه درلوده.

کوشنی سوداگره

.....

که چپرې په پوهنتون کې بریالی شوي وی، هغه به د زده کړو تر پایه کولای شو چې تعجیل تر لاسه کړي.

شریف ماشومان ته څه و نه ویل، ځکه کومه گټه یې نه درلوده. هغه خپل کور دروازې ته لار.

دروازه یې تېلوهه.

دروازه بنده وه.

بیا یې دروازه و ټکوه.

مور یې دروازې ته راغله او دروازه یې خلاصه کړه.

ویې لید چې د شریف سر خړلی دی.

هغه یې په غبر کې ونيو او هغه ته یې وژړل.

شریف د خپلې مورې اوبنکې پاکې کړې.

بیا یې هغې ته و ویل:

مه ژاړه مورې!

اوس زه عسکر شوم.

په میاشت کې به یوه ځل کور ته راحم، هغه هم د یوې شپې له پاره.

مور یې څه و نه ویل.

هغه ډېره خپه شوه.

بیا یې زوی ته و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

راخه!

کوټي ته راشه!

هغه کوټي ته د ننه شو.

پلار يې په کوټه کې ناست و.

هغه خپل پلار ته سلام واچوه.

پلار يې هم د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا يې ورته و ويل:

لکه چې عسکر شوي؟

هغه و ويل:

هو پلاره!

عسکر شوم.

بيا يې هغه ته و ويل:

دلته زما څنگ ته کېنه!

شريف د خپل پلار څنگ ته کېناست.

بيا پلار يې د خپلې عسکري کيسې ورته، وکړې.

هغه ته يې د افسران د رسم او تعظيم په هکله، د سلاح د ساتنې،
پيرې او گزمي په هکله معلومات ورکړل.

شريف هم د هغه خبرو او نصيحتونو ته، غور نيولی و.

کوشنی سوداگره

.....

خه وخت تیر او د شپې د ډوډۍ وخت ورسېد.

مور یې دستر خوان اوار (هوار) کړ.

وچه ډوډۍ او سابه پر دستر خوان کېښودل شو او د کورنۍ نور غړي هم د دستر خوان شاوخوا کېناستل.

تولو به د شریف سر ته کتل، کوم چې هېڅ وخت یې په داسې حال (کل سر) نه و لیدلی.

کوچني ورونو اوخویندو به یې خندل.

بیا به د هغه مور یا پلار پر هغوي په غصه کېدل او ماشومان به یې چپول.

شریف د شپې وختي بیده شو او سهار وختي له خوبه پاڅېد.

لمړی یې لمونځ ادا بیا یې وروسته د سهار چای وڅښل.

د کورنۍ د غړو نه یې خدای پاماني واخیسته او د کورنه د باندې شو.

په لاره کې د کزمي موټر د هغه تر خوا ودرېد (برک ونيو) او د هغه نه یې پوښتنه وکړه:

خوانه!

اسناد لري؟

هغه و ویل:

هو!

کوشنی سوداگره

.....

بیا عسکرو وپوښتل:

راکړه چې ویي گورو.

هغه د رخصت تکت عسکرو ته ورکړ.

هغوی د تکت لاندې او باندې په خیر سره وکوت، بیا یې هغه ته وویل:

بیشکه!

ښه واسطه لرونکی، سری یې.

په لمړۍ ورځ دې رخصت اخیستی دی.

کېدای شي چوب خطي (قراردادي) اوسېي.

شریف و ویل:

زه پروڼ څېره او کور کې می چا ته نه وو ویلي.

د غریب سرې زوی او په کور کې ټېلفون هم نه لرم.

بیا نا چاره می د رخصت تکت اخیست او کور ته لاړم.

شپه می په کور کې و کړه، سهار می کورنۍ د غرو سره خدای پاماني وکړه او دا دی اوس بېرته عسکری ته ځم.

بیا هغوی په خدا او شریف ته یې تکت بېرته ورکړ او ویي ویل:

د مور شیدی دې شه.

شریف څه ونه ویل او خپلي لارې ته یې دوام ورکړ.

کوشنی سوداگره

.....

د بس تم خای ته ورسېد او خو دکیکې وروسته موټر ته وخوت.

لمړی د بنار مرکز بیا وروسته خپلې قطعې ته لار.

د قطعې په انگر کې یې خان ولید او د هغه سره یې روغېر وکړ.

بیا دواړه، خپل ټولې ته لارل.

نظامي درسونه پیل شول.

هغه د عسکری نظام، کاغوش، د سلاح نیولو، پهرې، گزمې، تمرین،

انداخت او داسې نورو شیانو سره آشنا (بلد) شو.

دوی میاشتي تېرې شوې.

هغه د دوو ورځو له پاره کور ته لار.

شریف د جلا کورۍ او د کور غړو یې د هغه په جلاتوب سره ورو،

ورو عادت کېدل.

خو میاشتي تېرې شوې.

یوه ورځ هغه د خان څخه و پوښتل:

زما عسکري به څو کاله وي؟

هغه و ویل:

راځه!

دواړه به لار شو او دفتر د آمر نه به پوښتنه وکړو.

شریف و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

سمه ده!

هغوي دواړه د دفتر امر خوني ته د ننه شوو.

لمړی یې عسکري تعظیم وکړ، بیا امر هغوی ته د ناستې بلنه ورکړه
او و یې ویل:

څه خدمت وکړم؟

خان و ویل:

شریف یوه پوښتنه لري.

امر و ویل:

څه پوښتنه؟

شریف و ویل:

زه به څومره دلته عسکري وکړم؟

امر و ویل:

څرنگه چې پو هېرې دا قطعه غیږې محارب قطعه ده، که چېرې په
محارب قطعه کې دوي کاله عسکري وي، نو دلته د هغه دوي ځلي
ډېره یانې څلور کاله ده.

شریف د دې خبرې په اورېدو سره ډېر خواشینی شو.

بیا یې د امر نه مننه وکړه او د هغه د دفتر نه د باندې شو.

خان هم د امر نه خدای پاماني واخیسته او د شریف پسې روان شو.

کوشنی سوداگره

.....

خان، شریف ته و ویل:

بس!

څه به وکړو.

خان و ویل:

زما د عسکری دوی کاله کپړي او تر اوسه یې د پای درک نه لږ پېږي.

ما د خپلي کورنۍ سره خبره وکړه او هغوی ته مې و ویل:

تر څو به عسکري کوم؟

بڼه به وي چې صاحب منصب شم او معاش ولرم.

هسي د گور په غاړه یوو، نن یا سبا مرگ دی، بڼه به وي چې په مړه خېټه مړه، شو.

بیا شریف و ویل:

تا اجازه تر لاسه کړه چې صاحب منصب شي.

خان و ویل:

هو!

بله لاره نه وه.

اوس کوبښن کوم چې په همدې قطعي کي صاحب منصب شم.

بیا یې شریف ته و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

ته څنگه؟

غواړې چې ته هم صاحب منصب شي؟

هغه په سوچ کې شو او و ويي ويل:

زه په دې هکله د کورنۍ سره خبرې کوم، بيا به پرېکړه وکړم.
څه وختونه تېر شو.

د شريف پلار ته هم يوه ناروغي پيدا او د دندې يې تقاعد واخيست.
دهغه د کورنۍ نور غړي هم کوچني او زده کونکي وو.
مور يې هم بې زده کړې وه.

په اطراف کې يې څه ځمکه درلوده، هغه يې هم خرڅه کړه.

ورځ پر ورځ پر شريف بوج ډېرېده او هغه د عسکرۍ تنخواه يوازی
دوې سوه افغانۍ وه، کومه چې د هغه د سگرتو پيسې هم نه کېدې.

شريف هم د خپلې کورنۍ سره مشوره وکړه او د کورنۍ نه يې د
صاحب منصب کېدو اجازه واخيسته.

هغه هم د خان په څېر هماغه قطعي کې د افسرېدو غوښتنه وکړه.

څه موده وروسته هغه هم الټه افسر (صاحب منصب) شو.

شريف به سهار قطعي او د شپې به کور ته، نه.

هغه د معاش خاوند شو.

د معاش پيسې به يې خپلې مور ته ورکوي.

کوشنی سوداگره

.....

مور به یی د هغه د معاش پیسی په دوی برخو وېشي.

یوه برخه به یی د کور خرڅه کوه او بله برخه به یی د هغه د پاره ساتي چه په راتلونکي کي ورته بنځه او د هغه کور ودان کړي. خو کاله تېر شو.

مور یی شریف ته و ویل:

وخت تېرېږي.

زه او ستا پلار هم مخ په زړېدو یو.

بنه به وي چې تا ته په یوې بڼې کورنی کي د کوژدې بندو بست وکړو.

شریف و ویل:

دا بنه خبره ده، خو دې کار ته د پیسو اړتیا شته.

زه خو پیسی نه لرم.

دومره معاش لرم چې د کور خرڅه شي.

مور یی په خندا شوه او ویی ویل:

ما ستا معاش په دوي برخو وېشل.

یوه برخه مي د کور خرڅه او بله مي ستا راتلونکي د پاره ساته، اوس مي پیسی راتولي کړی او غواړم چې ستا کور پرې ودان کړم.

هغه و ویل:

کوشنی سوداگره

.....

ستا خوبنه!

هر څه چې د خدای رضا او ستا خوبنه وي.

زه په کې څه نه وایم.

موریه هم خوشحاله شوه.

څو ورځې وروسته یې د هغه له پاره د رایبایۍ کار پیل کړ.

هر چېرې به چې د رایبایۍ له پاره تلل، د هغې نه به یې د هغه د زوی دندې پوښتنه کوه.

هغه ناچاره وه چې رښتیا و وایي.

بیا به چې کورنۍ خبرېده د نه ځواب به یې ورکاوه او ویل یې:

ستا زوی افسر دی، کورنۍ جگړه هم په چټکۍ سره روانه ده، هغه به مړ او زموږ لور به کونډه شي.

بیا به هغه بېرته خپل پلار کورته د ماشومانو سره راشي.

د شریف مور به خپه کېده.

یوه ورځ شریف خپلو عسکرو سره د کابل ښار یوې ولسوالۍ ته عملیاتو د پاره لار، چېرې چې مجاهدینو شتون درلود.

هغوي په یوه کلي کې کلا بند شوو او نږدې وو چې ټول خپل ژوند د لاسه ورکړي.

د عملیاتو په ترڅ کې شریف هم په سر په مرمۍ ولگېد او ټپي شو.

کوشنی سوداگره

.....

هغوی د مرستی له پاره د مرکز نه د چورلکو (هلیکوپترو) غوښتنه وکړه.

لږ ځنډ وروسته چورلکي ورسېدې او په ډزو يې پيل کړ.

مجاهدينو کلابندي خوشی او ځانونه يې د ساحې نه لرې کړل.

بيا چورلکي په ځمکه کېناستي او ټول عسکر يې د شريف په گډون په چورلکو کې پورته او ښار ته يې ولېږدول.

بيا يې شريف د يوه امبولانس په مرستی څلورسوه بستريز روغتون ته ولېږداه.

شريف په سرسري توگه ټپي شوی وه او د يوې اونۍ وروسته بېرته خپلې دندې ته دوام ورکړ.

مورېي د دې حادثې نه خورا خواشيني شوه او د شريف د رايبارۍ کارې يې، چټکې کړې.

د شريف مور به چې هر چېرې تله، خالي لاس به بېرته گرځېده.

څومياشتې تېرې شوي.

هغې په خپلو او خپلوانو کې کومه نجلۍ و نه مونده او زړه يې صبر شو.

بيا يې د بېگانو دروازي و ټکوي، البته هم کومه ښه پايله يې تر لاسه نه کړه او په پای کې مجبوره شوه چې درواغ و وايي او خپل زوی انجينر معرفي کړي.

کوشنی سوداگره

.....

څو میاشتی تېرې شوې او هغه وتوانېده خپل زوی ته په یوې بیګانه او غریبې کورنۍ کې یوه نجلۍ پیدا کړي.

څه موده تېره شوه.

بیا یې شریف ته کوژده وکړه.

کال وروسته یې هغه ته واده وکړ.

هغوی د خوشحالی نوې شېبې پیدا او په خوښۍ یې خپل ژوند پیل کړ.

درې میاشتی وروسته د جلی کورنۍ پوی شوه چې شریف انجینر نه، بلکه افسر دی.

هغوی ته پښیماني کومه ګټه نه درلوده او مجبوره ول چې ژوند او مناسباتو ته، دوام ورکړي.

شریف په خپلې دندې کې خوشحاله و.

کال وروسته خدای هغه ته یوه ښکلې لور ور په برخه کړه، خو هغه لږ د پینو نه معیوبه وه.

پر هغې یې نوم سنځله کېښوده.

دوې کاله وروسته هغه ته خدای بله لور، بیا بله، بیا دریمه، څلورمه او پنځمه لور ورکړه.

د هغوی ژوند په خوشحالی سره تېرېده.

پوره لس کاله تېر او مشره لور یې هم نهه کلنه شوه.

کوشنی سوداگره

.....

شريف ته څه ناروغۍ پيدا شوه او د تداوی لاندې و.

کال وروسته يې پلار ناروغه، شو.

د هغه يې دوايي وکړه.

هغه بڼه نه شو.

دوي مياشتني وروسته، شريف خپل پلار د لاسه ورکړ.

کورنی جگړې پيل شوې او د کور نه بل هېواد ته کډوال شو.

دوي کاله وروسته څه رڼايي شوه او کابل ښار کې جگړې کمې (لږې) شوې.

هغه هم د نورو کسانو په څېر، بېرته خپل کور ته ستون شو.

د کور ډېری برخې يې، وړانې شوې وې.

هغه د خپلې بڼخې او ماشومانو سره په خپل کور کې کار وکړ او هغه يې يو څه ورغاوه.

دندي بيا پيل شوې.

شريف چا بېرته په کار و نه نيوه.

بدلون راغلی و.

هر چا به خپل دوستان او خپلوان پر دندو گمارل.

هغه هم کوبښښ وکړ تر څو خپله دنده بېرته تر لاسه کړي، مگر د هغه د دندې له پاره د پيسو ورکولو (رشوت) وړانديز وشو.

کوشنی سوداگره

.....

هغه پیسی نه درلودې او مجبوره شو چې د دندې نه لاس پر سر او یا لاس پرېمنځي.

هغه به سوچونه وهل او کومه د حل لاره یې و نه مونده، بیا یې د بنځي او ماشومانو سره مشوره وکړه تر څو د ژوند کولو د پاره څه وگټي او ويې خوري.

ټولو ورته مشوره وکړه تر څو هټی واني (دکانداري) وکړي.

هغه و ویل:

سمه ده!

خو د هټی واني له پاره پیسو ته اړتیا شته.

مونږ خو پیسی نه لرو.

بیا بنځي یې و ویل:

زه د خپلو ورونو نه څه پیسی پور اخلم په هغه به کاروبار پیل کړو ، وروسته خدای مهربانه دی.

بیا شریف و ویل:

هټی وانی ته دوی کسان په کار دي، زه خو زوی هم نه لرم چې زما ما سره مرسته وکړي.

مشري لور یې و ویل:

زه در سره، مرسته کوم.

کوشنی سوداگره

.....

کله چې ته د سودا اخیستلو د پاره بناړ ته ځي، زه به په هتي کي
سودا خرڅه کړم.

شريف ومنه.

سبا د شريف بنځه، خپلو ورونو کور ته لاړه او د هغوی نه يي د
مرستي غوښتنه وکړه.

هغوی هم چندان پيسې نه درلودې او هغې ته يي پوره زر افغانی
ورکړي چې شريف ورباندې د سرک پر سر کار وکړي.

هغه مازيگر بېرته خپه ستنه شوه.

شريف ترې پوښتنه وکړه چې:

څه پيسې دي پور کړي؟

هغې په خواشینی سره و ويل:

زما د ورونو روزگار هم خراب و.

هغوی ما ته زر افغانی راکړي او ويي ويل:

شريف کولای شي پر دې پيسو د سرک په غاړه ترکاري و پلوري.

په راتلونکي کي، که چېرې پيسې مو لاس ته راغلي، بيا به يي
شريف ته هرو مرو ورکړو.

شريف خوشحاله شو او د کورنۍ غړو ته يي و ويل:

سمه ده، زه به سهار وختي مارکېټ ته لاړ شم او د هغه ځای نه به
ترکاري وپېرم، بيا به يي کور ته راوړم.

کوشنی سوداگره

.....

تول به یی په گډه (شریکه) پاکه کرو.

بیا به زه او د ماشومانو مور هغه بڼه و مینځو.

وروسته به یی د سړک غاړې ته و باسو او په پلور به یی پیل کرو.

شریف دا کار پیل کړ.

په لمړۍ ورځ یی څه و نه کتل.

ماښام هغه خپه کور ته وگرځېد او پاتې ترکاری یی هم له ځانه سره بیرته راوړه.

بیا یی بسځې ته و ویل:

دا کار زما په تاوان ده.

خلک وختي تر کاري اخلي.

زه لمړی مارکیټ ته ځم بیا وروسته کورته ترکاری راوړم.

کورکي هغه پاکو، مینځو بیا غرمې تیم ته ترکاری سړک غاړې ته وړم.

د دې کبله زما د ترکاری کاروبار سست او د پام وړ نه دی.

بیا یی مشرې لور و ویل:

پلاره!

دا ترکاری سړک غاړې ته یوسه، زه به ترکاری وپلورم او ته کولای شي مارکیټ ته لار او تازه ترکاری په نېغه (مستقیمه) توگه سړک

کوشنی سوداگره

.....

غارې ته راوړي، دلته به يې په گډه (شريکه) پاکه کړو، گوندي په داسې کار کې څه گټه وکړو.

پلار يې ومنه.

لمړی يې ترکاری د سړک غارې ته پوره او لور يې د ترکاری خوا ته کېناسته.

پلار يې هم د تازه ترکاری د اخیستلو له پاره مارکېټ ته لاړ.

هغې د ترکاری پر خرڅولو پیل کړ.

سهار وختي و.

خلک د ترکاری د اخیستو له پاره راتلل او ترکاری به يې اخیسته.

ډېری بډای خلکو که ترکاری ته اړتیا هم نه درلوده، موټر به يې د کوچنی او معیوبې جلی خوا ته دراوه او ترکاری به يې اخیسته.

هغه په دې ورځې وتوانېده، ټوله ترکاری وپلوري.

پلار يې د مارکېټ نه تازه ترکاری راوړه، گوري چې لور يې ترکاری خلاصه کړې ده.

هغه ډېر خوشحاله شو.

بيا يې نوې ترکاری پاکه کړه او د پلور له پاره يې چمتو (آماده) کړه.

خلک به راتلل او د هغې جلی نه به يې ترکاری اخیسته.

هغه خورا مشهوره شوه.

د هغې مور به هم پیسې توروې.

کوشنی سوداگره

.....

څه به يې د کور خرڅه کوه او نورې به يې ساتي چي پرې دکان جوړ او د سرک د غاړې خاورو، دورو، باران، واورې، يخنی او تودوخی نه خلاص شي.

څو کاله تېر شو.

د شريف سره بله لور يې هم ملا وتړه او د خپلې مشرې خور او پلار سره په کار لاس پورې کړ.

هغوی به په گډه د سرک پر غاړې کار کوه او حلاله روزي به يې گټه.

هغوي څه پيښې وگټي.

بيا د هتې په سوچ کې شوو.

کال وروسته يې د کور انگر ته څېرمه هتې جوړه کړه.

لمړی يې په هغه کې د ترکاری کاروبار پيل کړ.

دا کار د دوي په گټه نه و.

د هغو هتې ته نږدې نورې د ترکاری خرڅولو هتې هم وې.

بيا يې هوډ وکړ چي د ترکاری تر څنگ د کورو او کليو نور د اړتيا وړ شيان هم وپلوري.

هغوی ورو، ورو نور شيان د خرڅولو د پاره په هتې کې ډېر کړل.

هغوی نوي او ډېر پېرودونکي يې وموندل.

ډېری خلک به راتلل او د هغوی د هتې نه به يې سودا اخيسته.

کوشنی سوداگره

.....

نجوني هم پېغلي شوي.

پلار يې هغوي د هتي نه منه (منع) کړي.

يو اځي هغه معيوبه جلي چې نوم يې سنځله وه د خپل پلار په نه شتون، په هتي کي يې سودا خرڅوه.

هغه ډېره بنکلي وه.

ځينو به د هغي د ليدو د پاره د هغي د هتي نه سودا اخيسته.

د هغوي په روزگار کي څه بدلون راغي.

ژوند يې لږ بڼه شو.

کار او بار دوام درلود.

څه وخت تېر شو.

د سنځلي د پاره رايباران راغلل.

د هغي مور د رايبارانو نه وپوښتل:

الک څه کار کوي؟

رايبارانو وويل:

هغه افسر دی.

د شريف بڼځي چې د عسکري نه يې بڼه ياد نه درلود، ډيره خواشيني او هغوي ته يې د نه ځواب ورکړ.

رايباران هم د کوره خپه و وتل.

کوشنی سوداگره

.....

څه موده تېره شوه بیا نور رایباران راغلل.

د هغوی زوی هم د پولیسو افسر و.

د شریف بنځي هغوی ته هم د نه ځواب ورکړ.

کال تېر شو.

بیا د سنځلي په اړه رایباران راغلل.

هغوی و غوښتل چې سنځله و ویني.

د شریف بنځي و ویل:

تاسو پوهېږئ چې سنځله په پښومعیوبه ده؟

هغوی و ویل:

نه!

بیا د شریف بنځي و ویل:

کولای شئ، هغه د نږدې وگورئ.

هغوی سنځله د نږدې و کتله او د هغې په معیوبیت پوی شوو.

بیا یې د شریف بنځي ته و ویل:

آیا د تداوی امکان یې شته؟

هغې ځواب ورکړ:

نه!

کوشنی سوداگره

.....

که امکان یی درلودی، مونږ به خپل ځان خرڅ کړی وای او د هغې
دوا به مو کړې وای.

رایباران ډېر خواهشینی شوو او هغې ته یې و ویل:

کېدای شی، ستاسو دویمه لور وگورو؟

هغه په ژړا شوه او ویې ویل:

هو!

رایبارانو هغه هم ولیده.

هغه د سنځلي په شان بنایسته نه وه.

بیا رایبارانو و ویل:

افسوس او سل افسوس!

رښتیا ده چې خدای هر چا ته ټول شیان نه ورکوي.

د سنځلي بنایست، مگر د پینو معیوبیت.

بیا رایبارانو د شریف دویمه لور خوښه کړه.

وروسته یې د شریف بنځي ته و ویل:

د مجبوریت په اساس که تاسو خپله دویمه لور مونږ ته راکړئ،

مونږ به خوشحاله د تاسو له کور نه و وځو.

د شریف بنځي د رایبارانو نه پوښتنه وکړه:

ستاسو زوی څه کار کوي؟

کوشنی سوداگره

.....

هغوی و ویل:

زمونر زوی د دولسم ټولگي نه فارغ شوی او څه شخصي کارو بار لري.

د شريف کورنی د رایبارانو نه څه وخت (مهلت) واخیست ترڅو پوښتنه وکړي، په رښتیا سره هغه د دولسم ټولگي نه فارغ شوی او شخصي کاروبار لري؟

رایبارانو و ویل:

سمه ده!

مونر کومه ستونزه نه لرو.

تاسو کولی شئ، یوه نه، بلکې ډېرې پوښتنې وکړئ.

رایبارانو چای وڅښل، د شريف د بڼې نه یې خدای پاماني واخیسته او خپل کور ته لاړل.

شپه شوه.

هغوی د خپلو منځو کي سره مشورې وکړې.

بیا سبا ته د شريف بڼه د رایبارانو کوڅې ته لاړه او د کرایې کور په پلمه یې د هغه الک په هکله معلومات تر لاسه کړل.

په پایله کي هغې ومونده چې په رښتیا سره د رایبارانو خبره سمه وه.

هغه بېرته کور ته لاړه.

کوشنی سوداگره

.....

د شپې یې کیسه، ټولې کورنۍ سره گډه کړه.

هغوی و ویل:

که چیرې هغوی بیا راشئ، نو د دویمې جلی دسمال به ورته ورکړو.

اونۍ تېره شوه.

هماغه رایباران بیا راغلل.

د شریف بنحې هغوی ته چای او خورې کلچې راوړې.

په خبرو، خبرو کې یې بیا د جلی خبره یاده کړه.

رایبارانو و ویل:

تاسو ویلي وو چې د الک په هکله معلومات اخلو.

د شریف بنحې و ویل:

هو!

مونږ معلومات واخیستل.

هغه په رښتیا د دولسم ټولګي نه خلاص (فارغ) او شخصي کاروبار لري.

بیا رایبارانو و ویل:

کولای شو بیا راشو؟

د شریف بنحې و ویل:

هو!

کوشنی سوداگره

.....

بل خُل له ځانه سره نارینه هم راولی.

هغوی چای و څښل او د شریف د بنځي نه یې خدای پاماني واخیسته
او د هغوی د کور نه و وتل.

څو ورځي تېرې شوي.

رایبارانو دا خُل له ځانه سره نارینه هم راوستل.

په دې ورځ کې شریف هم له هتې نه وختي راغلی و، هغه د نارینو
سره کیناست.

خبرې ډېرې شوې او د چای د څښلو نه ورسته د شریف بنځي دسمال
په پطنوس کې راوړ.

د دسمال په منځ کې شیرینی، نقل او چاکلېټ هم ول.

هغې دسمال د نارینه میلمانو مخې ته کېښود، ځکه هغوی کوم زوی
یا نارینه، نه درلود.

هغوی دسمال واخیست او په پطنوس کې یې څه پیسې هم کېښودې.

بیا له ځای نه پاڅېدل او د هغوی نه یې خدای پاماني واخیسته او د
کوره د باندي شول.

خنډ وروسته هغوی خپل کور ته ورسېدل او په خوشحالی سره خپل
کور ته ننوتل.

د شپې یې، بنځو ډایرې (ټمبل) و واهه او بدلي یې هم و ویلي.

مياشت وروسته یې کوژده وکړه.

کوشنی سوداگره

.....

په کوژدې کې يې ډول او سرنی هم راوړی و.
کال تېر شو.

نوي دوستان، د واده پرېکون له پاره راغلل.

د شريف کورني د نورو فرماينتونو تر څنگ د واده مراسم په هوټل کې نيول، په لیسټ کې گډ کړل.
هوټل وټاکل شو.

د دواړو دوستانو له پاره کارتونه هم وليکل شو.
د واده وخت هم وټاکل شو.

دوستان او ميلمانو ته کارتونه وليږدول شو.

نجلۍ ته د واده مناسبه جامي او يوه اندازه سره زر هم واخيستل شو.
واده تر سره شو او په واده کې سنځلي هم برخه اخیستې وه.
ځينې بنځي به د هغې نندارې ته تلې او ټولو به د هغې د بنايست
افسوس کوه.

د شريف دوپيمه لور په بڼه مراسمو سره واده او د بخت کور ته
لاړه.

بيا څه وخت تېر شو.

د هغې درېيمې لور په خاطر هم رايبارانو راتگ پيل شو.

رايبارانو به لمړی د سنځلي ليدنه کوه او د هغې معيوبيت نه چې
خبرېدل، ډير به مايوس (نا امېده) کېدل.

کوشنی سوداگره

.....

د هغې درېیمه لور هم د دوېمې په شان واده شوه.
د هغوی مشره لور او دوی نورې کشرې پاتې شوې.
د شریف دوی کشرې لورگاني ډېرې وړې (کوشنې) وې.
هغوی خپل کاروبار ته دوام ورکوه.
څه موده تېره شوه.
شریف ته یوه نامعلومه ناروغي، پیدا شوه.
هغوی چې څه گټل، څه به یې د کور خرڅه او په نورو پیسو به یې
د شریف دوايي کوه.
شریف هم ډېر تشویشي شوی و.
لږ به چې پر هغه فشار راغی، ډاکټر ته به یې منډې وهې.
ډاکټرانو به هغه ته نسخې ورکوي او هغه به هم له درملتون نه نوي
دواگانې اخیستي.
پوره پنځه کاله تېر شو.
شریف د زړه ناروغی هم پیدا کړه.
د هغه تشویش نور هم ډېر شو.
دوی کاله وروسته په شریف د زړه حمله راغله.
کورنی یې هغه یوه روغتون ته ورساوه، مگر کومه گټه یې و نه
کړه او زړه یې ودرېد.

کوشنی سوداگره

.....

خپل او خپلوان یې خبر شوو.

د هغه جنازه یې په بڼه مراسمو سره، تر سره کړه او هغه یې د اتمې ناحې (سیمې) په یوې هدیرې کې، ښخ کړ.

بیا یې زومانو په ساده توګه د هغه د درېیمې ورځې خیرات او هغه فاتحه یې په نږدې ماجت کې واخسته او ګڼ شمېر دوستانو یې په کې ګډون کړی و.

شریف د ډېرې خلکو په زړونو کې ځای نیولی وه او خلک د هغه په مړینه ډېر خپه شول.

څلور کاله وروسته د هغې څلورمې لور له پاره رایباران راغلل د هغوی زوی نظامي افسر و.

د شریف ښځې د نور لور ګانو په شان د هغه الک پته تر لاسه او د هغه په هکله یې معلومات تر لاسه کړل.

هغه بڼه کس نه وه او د نېشه یې توکو معتاد و.

د شریف ښځې د خپلې لور د ورکړې نه ډډه وکړه او هغوی ته یې د نه ځواب ورکړ.

څه موده تېره شوه.

بیا نور رایباران راغلل.

د هغوي الک هم افسر و.

په دې وخت کې حالات څه بڼه شوي و.

جګړې ډېرې نه وې.

کوشنی سوداگره

.....

دا خُل بیا هم الک د پولیسو افسر و .

د شریف بنځي هغوی ته و ویل:

ستاسو خوی څه کار کوي؟

هغوی و ویل:

زمونږ زوی د پولیسو افسر دی، مگر خورا بڼه او دینداره سپری دی.

د شریف بنځي و ویل:

کولای شم د هغه په هکله پوښتنه وکړم؟

رایبارانو و ویل:

هو!

ولي نه!

سل خُل یې پوښتنه وکړی.

مونږ چا ته دروغ نه وایو.

تاسو په خپله کولای شئ چې د هر چا نه پوښتنه وکړی.

بیا د شریف بنځي د رایبارانو نه، څه وخت واخیست.

هغوی هم و منه او د چای د څښلو نه وروسته خپل کور ته روان شوو.

سبا بیا د شریف بنځي د هغوی پته و مونده او د هغوی ډېری گاونډیانو نه یې پوښتنې وکړې.

کوشنی سوداگره

.....

گاونديانو هم د رايبارانو خبره تاييد (تصديق) كړه.
هغه بېرته خوشحاله كور ته راغله او د كورنۍ غړو ته يې د خپل
راپور وړاندې كړ.
د كورنۍ نور غړي هم خوشحاله شوو.
خو ورځې تېرې شوي او هغه رايباران بيا راغلل.
دوى هم د وعدې سره سم هغوى ته ساده دسمال (لوز) وركړ.
مياشت وروسته د بنځو سره نارينه هم د لوى دسمال اخيستو له پاره
راغلل.
د شريف بنځي هغوى ته لوى دسمال وركړ.
په دې مراسمو كې د مرحوم شريف زومانو هم گډون كړى و.
رايبارانو په خوشحالي سره دسمال او خوره واخيسته او څه پيسې يې
په پټنوس كې كېښودې.
بيا يې خداى پاماني واخيسته او د كور نه و وتل.
څه موده تېره شوه، لمړى يې كوژده وكړه، بيا وروسته د دوو كالونو
نه وروسته واده هم وكړ.
د هټۍ كارونه د سنځلي او د هغې د آخري(وروستنۍ، پايلې) خور
په غاړه شوو.
د هټۍ په سودا اخيستو كې به د هغوى سره زومانو هم مرسته كوه.
وختونه تېرېدل او هغوى هم د هټۍ له لارې خپله خرڅه برابر وه.

کوشنی سوداگره

.....

هتی کي يي شيان هم ډېر کرل.

په هتی کي به کله سنځله او کله به د هغی کوشنی خور د سودا خرڅلو د پاره کښاستل.

هغوی په ډېر اخلاص او لږو گټو شيان پلورل.

د هغوی د هتی پېرودونکي هم ورځ تر بلې زیاتېدل (ډېرېدل).

هغوی دوی کاله وروسته یوه کوچنی کور په ټولو شویو پیسو واخیست کوم چې په یوه اړخ کي يي کوڅه وه.

هغوی به وختي د کوره وتل او هتی ته تلل، د چای څښلو د پاره يي له ځانه سره د چای ترموز (لوبنی) هم وور، پیالي يي په هتی کي وې.

کله نا کله ځيني بنځي او یا نجوني به د هغوی په هتی کي کښاستي او غوري به يي کوي.

سنځلي به هم هغوی ته چای اچاوه او د ممپلیو غاب به يي د هغوی مخ ته کښنوده.

هغوی به هم په پای کي د خپل د کور اړتیا وړ شيان پېرودل (اخیستل) او کور ته به يي وړل.

مور به يي هم هغوی ته د غرمي ډوډی او بل ترموز کي به يي تازه چای وور.

ورځي شپي او شپي سبا کېږي.

کوشنی سوداگره

.....

هغوی لبرې پیسې ټولې او د کور اړخ ته، کوم چې د کوڅې خوا ته پروت و، یوه کوچنۍ هټۍ جوړه او د تگ راتگ نه خلاص شول، کوم چې کله، ناکله به د کوڅه دبو سپیانو او الکانو سره مخ کېدل.

هغوی به یې زورول او الکانو به هم پر هغوی پرزې ویلي.

هټۍ کوشنې وه.

دوی به ډېره سودا له مارکېټ او منډیې څخه هم نه راوړه تر څو خرابه، نه شي.

سنځله او د هغې کوچنۍ خور په سوداگرۍ کې خورا مهارت موندلې وو.

هغوی پوهېدل چې په کلي کې خلک څه شي ته اړتیا لري او څه اخلي.

هغوی به هم د اړتیا وړ شیان اخیستل او په هټۍ کې به یې پلورل.

هغوی هټۍ ته د انگر د خوا لاره ورکړې وه.

هغوی به تر ناوخته په هټۍ کې پاتې کېدل او پس له ماښام نه چې نورې هټۍ به بندېدې، د هغوی هټۍ به خلاصه وه.

خلکو به ترې سودا کوه.

د سنځلي کشره خور به د الکانو جامي اغوستي او خلکو به سوچ کوه چې هغه الک دی.

د نوې هټۍ په جوړولو سره د هغوي په کار او بار کې آسانیاوې راغلې.

کوشنی سوداگره

.....

مور یې هم اوبدلو او خیاطی ته مخه وکړه.

هغې به هم د ماشومانو او بنځو جامې گنډې او د کور خرڅ کې به یې مرسته کوه.

د گنډلو ماشین یې د یوې خیرې موسسې له خوا تر لاسه کړی و. څه وختونه تېر شو.

هغې سنځلې او خپلې کوشنې لور ته د کالیو گنډل او اوبدل ورزده کړل.

هغوی به هم د وزگار تیا په وخت کې، په گنډلو او اوبدلو لگیا وې. هغوی په کور کې د خیاطی کورس هم جوړ کړ.

د شریف بنځې به نجونو ته سبق و ویل او یوه څه پیسې به یې هم گټې.

د هغوی روزگار ورځ په ورځ مخ په ښه کېدو شو.

هغوی د هتې تر څنګ بله هتې هم خلاصه او الته به یې خیاطي هم کوه.

په ژوند کې ډېر خوشحاله وو.

کله به یې د پلار آرمان کوه او ویل یې:

کاشکې زموږ پلار ژوندی وی.

هغه به اوس آرامه وی.

موږ به د هغه خدمت کوه.

کوشنی سوداگره

.....

اوس مونږ کوشنی کور او دوی هتی لرو.
ټول لگیا (مصروفه) یوو.
څه وخت تېر شو.
د شریف بنځه ناروغه شوه.
د هغې کوچنی خور به د هغې دوايي کوه او هم یې د کور کتغ پخواه.
ډوډی به یې د نږدې نانوايي نه په پیسو اخیسته.
څو ورځي وروسته د هغې مشره لور او زوم د سنځلي د مور پوښتني
ته راغلل.
د هغې مور ډېره ناروغه وه.
هغه د یوې اونۍ له پاره الله پاتې شوه.
هغې به هم د مور خدمت کوه.
اونۍ وروسته یې زوم خپلي بنځې ته وویل:
ستا د مور کور کوتې ډېرې دي.
ته خپلي مور ته دي و وایه، که چېرې مونږ ته یوه کوټه راکړي.
هسي مونږ په کرایي کورونو کې ژوند کوو.
کومه کرایه چې د کور خاوند (مالک) ته ورکوو، هغه به ستا مور
ته ورکړو.
مونږ به دلته هوسا او هم ستا د مور سره به مرسته وکړو.

کوشنی سوداگره

.....

هغه به پر مونږ ډاډه وي.

هغې و منه او خپلې مور ته يې د مېړه خبرې او پرېکړه و ويله.

مور يې ومنه او هغې ته يې و ويل:

کرايي ته اړ تيا نه شته.

د خدای فضل دی.

مونږ چلېږو او په خېټه ماړه يو.

ستاسو به مونږ ته تکیه او زمونږ زړه به په تاسو ډاډه وي.

اونۍ وروسته هغوی خپلې مور کور ته کډه راوړه.

هغوی به هم له سنځلي سره په هټۍ کې مړ سته کوه.

د شریف دوېمي لور هم دلته اوبدل او خياطي زده کړه.

هغوی به هم په نندارتونونو کې ځينې خپل اوبدلي او گنډلي شيان ايښودل.

خلکو به هم فرمايښتونه ورکول.

هغوی په اوبدلو او گنډلو کې مشهوره شول.

ورځې تېرېدې.

د هغوی روزگار هم ښه کېده.

د هغوی کوشني توليدات بهر ته هم لاره و مونده.

د شریف کوشنی لور ښونځي ته تله.

کوشنی سوداگره

.....

هغی ډېر بنه ذهن درلود او په بنونځي کې لمړی نمره وه.

په کوشنیوالی کې هغی دیني زده کړې هم کوي.

هغی قرآنکریم هم لوستی شو.

هغی به د سنځلي سره هم په دیني زده کړو کې مرسته کوه.

په سیمي کې هتی ډېرې شوی.

د هغوی د هتی گټه هم لږه شوه.

هغوی هتی بنده او د خیاطی هتی ته یې وده ورکړه.

همدا راز هغوی یوه کوشنی دیني مدرسه د نجونو له پاره جوړه کړه.

په پسرلي، دوبي او مني که به یې د انگر په مخ نجونو ته سبق وایه او په ژمي کې به یې، یوه کوټه تودوه او په بیلا بیلو وختو نو کې به درس ورکاوه.

څه موده نوره هم تېره شوه.

د شریف کوچنی لور هم پیغله شوه.

د هغی له پاره هم رایباران راتلل.

مور به یې ټوکي کوي.

هغی به ویل:

زه خپله آخري لور چا ته نه ورکوم.

هغه د سنځلي او ځان خدمت له پاره ساتم.

کوشنی سوداگره

.....

هغی به څه نه ویل او خندل.

که چا به ترې پوښتنه وکړه چې په رښتیا مېره نه کوی؟

هغی به ویل:

هو!

سمه ده!

مور مې رښتیا وايي.

یوه کال وروسته د هغی په سې رایباران راغلل.

د مور یې زړه نه وه چې ژر هغه مېره ته ورکړي.

خو!

نصیب او قسمت!

بل څه کوي، چې انسان یې په سوچ کې هم نه وي.

د هغی دویمه لور د خپل مېره او دوو ماشومانو سره بهر ته لاړل.

سنځله، مور او کشره خور یې بیا یواځې پاتې شوو.

د سنځلي کوشنی خور د پاره هم رایباران ډېر شوو.

رایباران هم د نورو په شان ښه خلک وو.

دا ځل د جلی مور یوه شرط درلود او د خپل شرط یې د رایبارانو

سره گډ (شریک) کړل.

د هغی شرط دا وه:

کوشنی سوداگره

.....

زه په یوه شرط خپله لور تاسو ته درکوم چې ستاسو زوی زمونږ سره پاتې (خانه داماد) شي.

تاسو پوهپېړۍ چې سنځله معیوبه او زه هم سپین سرې شوي يم. نه د کار څوک لرو او نه د خدمت.

رایبارانو یې و ویل:

د تاسو خبره رښتیا ده.

په دې هېواد کې، بې له نارینوو نه ژوند مخ ته وړل هم آسانه کار نه دی.

انسان، جوړي او ناروغې لري.

مونږ به د الک سره خبرې وکړو، که چېرې هغه په دې خبرې خوښ (رازي) و، مونږ به بیا راشو، او که هغه خوښ نه و، د مونږ اوتاسو دې خدای پامان وي.

د شریف بنځي و منه.

رایباران له ځایه پاڅېدل، د شریف بنځي او سنځلي سره یې خدای پاماني وکړه بیا خپل کور ته، روان شوو.

څو ورځې وروسته هغوی بیا راغلل.

د شریف مور ته یې و ویل:

مونږ د الک سره خبره وکړه، هغه خوښ(رازي) دی.

د شریف بنځه خوشحاله شوه.

کوشنی سوداگره

.....

بیا بی هغوی ته و ویل:

تاسو خو ورځي وروسته نارینه هم راولی.

مونږ به تاسو ته دسمال درکړو.

هغوی و ویل:

مونږ ته اوس کوشنی دسمال (لفظ) راکړی.

نور مراسم به د رواجونو سره تر سره شي.

د شریف بنځي و منه او هغوی ته بی کوشنی دسمال د لفظ په توگه ورکړ.

نوي رایباران د نورو په شان د هغي کوشنی دسمال واخیست.

بیا وروسته له نارینوو سره راغلل او لوی دسمال بی تر لاسه کړ.

مياشت وروسته بی کوژده وکړه.

کال وروسته بی واده په هوټل کې تر سره کړ.

هغوی ورته د اړتیا ټول شيان واخیستل او د واده نه وروسته د شریف د بنځي کور ته لاړل.

هغوی الله خپل نوی ژوند پیل کړ.

هغوی دواړو به د سنځلي او مور سره بی مرسته کوه.

وختونه تېر شول.

د شریف ټولې لورگانې پرته له سنځلي د ماشومانو خاوندال شوو.

کوشنی سوداگره

.....

د شریف بنځه اوس نیا ده او تر لس ډېر لمسیان لري چې په کې اته
الکان او دوی نجوني دي.

سنځله تر اوسه هم یوازي (مجرده) ده.

د هغې بنکلي په نصیب کې واده نه و.

مور یې تر اوسه هم ژوندی ده.

هغه د گنډلو او اوبدلو کار کوي.

هغه اوس د سوداگریز ته نه، بلکه خپلو لمسیانو ته په وریا توگه کالي
جوړوي.

سنځله هم د اوبدلو او گنډلو کارونه مخ ته وړي.

هغه په خپل ژوند کې خوشحاله او د خدای عبادت کوي.

پای

کوشنی سوداگره

.....

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماري افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
- (برای اساتيد انستيتوت های تخنيکي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنيک (گامی به سوی دنياي انجینري) جلد اول
۵. رسم تخنيک (گامی به سوی دنياي انجینري) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش اداري)
۷. معماري اصیل شهر کابل (مراذخانی)
۸. معماري شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندي اقليم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاريه / دنياي انجینري
۱۲. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقيقي با مقياس معماري
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماري و مهندسي
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنيا نگذاري اولين مساجد توسط افغانها در آسترليا
۱۸. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

کوشنی سوداگره

.....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چې قانون نه شته (گډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدیرنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکی - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچپن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

کوشنی سوداگره

.....

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. د اسلامي معمارۍ پیل
۴۴. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۵. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مه ینه) په کچه گری کی (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولگي کی (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کی ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کی تر ټولو نوې او گړندی
کړنلاره د معمارانو او انجینېرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد سوم)
۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملگري (پښتو ناول)
۶۰. د یوې میاشتي **ناوي** (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)

کوشنی سوداگره

.....

۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)

۶۳. کوشنی سوداگره (پښتو ناول)

کوشنی سوداگره

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۲. سر غندوی (ناب، مشهور) پوډري
۳. لیونی لپوه
۴. سپین کارغه
۵. سور تنور
۶. خره بیزو
۷. بندي مرغه
۸. توده پرستن
۹. بي وخته باران
۱۰. د ژوند پای

کوشنی سوداگره

.....

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Small Seller

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: july - August /2025

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**